

Sari Sarkomaa kok

Kirjallinen kysymys meripelastusseuran toiminnan turvaamisesta ja vesiliikenteen turvallisuuden edistämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Meripelastusseura on tuonut julkisuuteen huolensa toimintansa voimavarojen vähyydestä. Syynä on vapaaehtoisen meripelastuksen tehtävämäärien raju kasvu. Valtaosa tehtävistä on kiireettömiä veneen hinauksia tai muita vesillä liikkujien avustustehtäviä.

Vapaaehtoisten jatkuva valmius on kuitenkin tärkeä osa meripelastusta. Viime vuonna vapaaehtoiset laskevat pelastaneensa yhteensä 46 ihmistä todennäköiseltä kuolemalta ja 40 alusta todennäköiseltä tuhoutumiselta.

Meripelastusseuran arvion mukaan 10 vuoden aikana vapaaehtoisen meripelastuksen tehtävämäärä on kaksinkertaistunut. Yksi syy vapaaehtoisten tehtävien lisääntymiseen on valtion eri pelastusorganisaatioiden henkilöstön pienennykset ja niistä leikkaaminen.

Meripelastusseuran 3,7 miljoonan euron vuosibudjetin suurin rahoitus tulee 16 000 kannattajajäseneltä jäsenmaksuina. Lisäksi toimintaa tuetaan veikkausvaroin noin miljoonalla eurolla, joka on korvamerkitty alushankintoihin. Alushankintoja vaikeuttaa se, että meripelastusseuralta pitää löytyä 30 prosentin omarahoitus veikkausvaroista maksettavalle tuelle. Valtio tukee vapaaehtoisia meripelastusta suoraan noin 200 000 eurolla vuosittain. Meripelastusseura on lähestynyt ministeriötä valtion tuen nostamiseksi siten, että seuran 135 alusta kyettäisiin pitämään liikkeellä. Nykyrahoituksella on suuri riski, että aluksien kunnossapito- ja korjaushankkeet joudutaan pysäyttämään. Se tarkoittaa sitä, että aluksia ei kyetä pitämään suunnitellusti valmiudessa alueilla.

Suomen Meripelastusseura on valtakunnallinen vapaaehtoisten meri- ja järvipelastusyhdistysten keskusjärjestö. Seura pelastaa ja avustaa merihätään joutuneita ihmisiä merialueilla ja sisävesillä. Suomen Meripelastusseuralla on yhteensä 58 jäsenyhdistystä rannikolla ja sisävesillä, 130 pelastusalusta ja noin 1 300 aktiivista miehistön jäsentä. Kaikki miehistöissä toimivat ovat palkattomia vapaaehtoisia. Suomen Meripelastusseuran vapaaehtoiset hälytettiin vuonna 2016 pelastus- ja avunantotehtäviin 1 595 kertaa. Apua vesillä sai yhteensä 3 467 ihmistä ja 1 316 alusta. Pelastusalukset päivystivät avovesikaudella pääsääntöisesti alle puolen tunnin lähtövalmiudessa. Avun tarpeessa vesillä oli useimmiten alle 15-metrinen moottorivoimalla kulkeva huvivene ja useimmissa tapauksissa veneilijä joutui pulaan teknisen vian tai aluksen huollon laiminlyönnin vuoksi. Vilkkainta aikaa pelastus- ja avustustoiminnassa olivat kesä-, heinä- ja elokuu, joiden aikana kertyi lähes kolme neljännestä vuotuisista tapahtumista.

Kirjallinen kysymys KK 70/2019 vp

Meripelastusseura pyrkii varsinaisen meripelastustoiminnan lisäksi turvallisuusvalistuksen avulla ennaltaehkäisemään onnettomuuksia ja vaaratilanteita vesillä säännöllisesti. Lisäksi kerrotaan pelastustehtävistä sekä siitä, kuinka onnettomuus olisi oikein toimimalla voitu välttää. Meripelastusseuran paikalliset jäsenyhdistykset järjestävät joka vuosi yli 500 valistus- ja esittelytehtävää erilaisissa tapahtumissa ympäri maata. Edellä mainittujen lisäksi pelastusalusten miehistöt antavat henkilökohtaista turvallisuusneuvontaa veneilijöille pelastus- ja avustustehtävien yhteydessä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mihin toimiin hallitus ryhtyy Suomen meripelastusseuran toiminnan turvaamiseksi,

miten hallitusohjelmassa luvatus liikenneturvallisuusstrategian valmistelussa otetaan huomioon vesiliikenteen turvallisuustoimet ja

mitä toimia hallitus aikoo tehdä vesiliikenteen turvallisuuden edistämiseksi?

Helsingissä 16.8.2019

Sari Sarkomaa kok